

Projekt

z dnia [.....]

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ DZIERŻONIOWA**

z dnia 30 stycznia 2023 r.

w sprawie programu osłonowego w zakresie wsparcia dzierżoniowskich seniorów w ramach „Korpusu Wsparcia Seniorów”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127, 2140 i 2754) uchwała się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się na terenie Gminy Miejskiej Dzierżoniów program osłonowy w zakresie wsparcia dzierżoniowskich seniorów w ramach „Korpusu Wsparcia Seniorów”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dzierżoniowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Program osłonowy w zakresie wsparcia dzierżoniowskich seniorów w ramach „Korpusu Wsparcia Seniorów”

§ 1. 1. Program osłonowy dla mieszkańców Gminy Miejskiej Dzierżoniów „Korpus Wsparcia Seniorów” zwany dalej „programem”, jest programem mającym na celu zapewnienie pomocy seniorom zamieszkującym na terenie Dzierżoniowa, w związku ze wzrastającą liczbą seniorów wymagających stałej lub doraźnej opieki w ich miejscu zamieszkania.

2. Na potrzeby programu przyjmuje się, że seniorem jest osoba, która:

- 1) ukończyła 65 rok życia,
- 2) zamieszkuje na terenie Gminy Miejskiej Dzierżoniów,
- 3) ma problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia,
- 4) prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszka z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić wystarczającego wsparcia.

§ 2. Celem programu jest zwiększenie możliwości zaspokojenia potrzeb seniorów, zapewnienie możliwości bezpiecznego funkcjonowania w miejscu zamieszkania, stworzenia spójnego systemu wsparcia poprzez nawiązanie współpracy pomiędzy gminnymi jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi skupiającymi środowiska młodzieżowe, a także wolontariuszami tworząc lokalne partnerstwa.

§ 3. Program odpowiada na wyzwania w ramach zachodzących procesów demograficznych, stanowi element polityki w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielných ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

§ 4. 1. Działania mają na celu zwiększenie zaradności i samodzielności życiowej seniorów oraz ich umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach poprzez:

- 1) poprawę dostępu osób zależnych do usług społecznych,
- 2) zmniejszenie poziomu zależności i poczucia bycia ciężarem dla bliskich,
- 3) zwiększenie poziomu poczucia bezpieczeństwa,
- 4) ograniczenie konieczności bycia w stałej gotowości osób najbliższych.

2. W ramach programu określa się dwa moduły działań:

- 1) Moduł I - organizacja wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej mająca na celu świadczenie pomocy i wsparcia seniorom dostosowanej do zgłoszonych przez nich indywidualnych potrzeb w ramach:

- a) wsparcia społecznego,
- b) ułatwienia dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej,
- c) wsparcia psychologicznego,
- d) wsparcia w czynnościach dnia codziennego.

2) Moduł II - poprawa bezpieczeństwa i samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania seniorów poprzez zwiększanie dostępu do „opieki na odległość” za pomocą możliwości skorzystania z opasek bezpieczeństwa wraz z systemem obsługi polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu.

3. Realizacja modułów zapewni natychmiastową pomoc, przyczyni się do podniesienia komfortu życia i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa, zarówno osób potrzebujących, jak również ich opiekunów, podtrzyma dobrą kondycję psychiczną i fizyczną seniorów, pozwoli na ich większą samodzielność i na dłuższe pozostanie w dotychczasowym środowisku zamieszkania.

4. Dla osób zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Dzierżoniów usługi będą nieodpłatne.

5. W pierwszej kolejności pomoc przyznawana będzie osobom, które nie korzystają z pomocy usług opiekuńczych świadczonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej lub świadczone są w ograniczonym zakresie.

6. Wybór osób, którym będzie przyznane wsparcie będzie konsultowane z pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie.

7. Przyznanie usług nie wymaga wydawania decyzji administracyjnych.

§ 5. 1. Podmioty realizujące program:

- 1) Urząd Miasta w Dzierżoniowie – Wydział Edukacji i Spraw Społecznych,
- 2) jednostki organizacyjne pomocy społecznej: Ośrodek Pomocy Społecznej, Dzienny Dom Senior+ i Środowiskowy Dom Samopomocy,
- 3) organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2. Koordynatorem programu jest Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta w Dzierżoniowie.

3. Głównym realizatorem jest Dzienny Dom Senior+ w Dzierżoniowie.

§ 6. Szczegółowy zakres, czas trwania, zasady oraz wymiar świadczonych usług zostanie ustalony przez koordynatora i realizatora przedmiotowych usług oraz zaakceptowany przez osoby wspierane.

§ 7. Program będzie finansowany w ramach dotacji celowej z budżetu państwa udzielonej na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie programu osłonowego w zakresie wsparcia dzierżoniowskich seniorów w ramach „Korpusu Wsparcia Seniorów”

1. Cel i przewidywane skutki podjęcia uchwały.

Celem uchwały jest przyjęcie programu osłonowego w zakresie wsparcia dzierżoniowskich seniorów w ramach „Korpusu Wsparcia Seniorów”.

2. Aktualny stan faktyczny i prawny.

Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy podejmowanie zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Badania demograficzne zwracają szczególną uwagę na narastający problem starzenia się ludności i wzrost odsetka tych osób, które są niesamodzielne, samotne, niepełnosprawne i schorowane ze względu na wiek i stan zdrowia. W 2050 r. na podstawie prognozy liczba mieszkańców Dzierżoniowa zmniejszy się o ponad 15 % w stosunku do roku 2022. Przez cały ten okres prognozowany jest ujemny przyrost naturalny, a także gwałtowny wzrost udziału osób 60+ i więcej o blisko 38%. W Dzierżoniowie obecnie zamieszkuje przeszło 8000 osób, które przekroczyły 65 rok życia, a wielu z nich znajduje się w gorszej, niż pozostałe grupy społeczne sytuacji życiowej.

Na terenie Gminy Miejskiej Dzierżoniów występuje systematyczna tendencja wzrostowa, jeżeli chodzi o liczbę osób objętą usługami opiekuńczymi - liczba osób wymagająca takiej opieki wyniosła w: 2018 r. - 226, w 2019 r. - 240, w 2020 r- 161 osób, a w 2021 r. - 263). W 2022 r. liczba osób objęta usługami opiekuńczymi wyniosła - 256 osób. Dodatkowo w 2022 r. w ramach Programu „Opieka 75+” objęto wsparciem usługowym 124 osoby z tej grupy wiekowej. Powyższa sytuacja pokazuje, że z pomocy społecznej korzysta coraz więcej osób starszych.

Wobec wyzwania demograficznego, jakim jest starzenie się społeczeństwa i wpływu tego procesu na system zapewnienia opieki i wsparcia, koniecznym staje się wdrażanie rozwiązań w zakresie poprawy funkcjonowania seniorów w środowisku. Problemem społecznym jest funkcjonowanie seniorów, w szczególności samotnych, którzy z powodu wieku doświadczają ograniczeń w życiu codziennym i w wykonywaniu codziennych czynności. Nie zawsze znajdują się osoby z najbliższego otoczenia chcący, czy mogący udzielić wsparcia, dlatego też samorząd powinien być gotowy na organizację takiej pomocy. Przemodelowanie struktury wieku ludności Dzierżoniowa wymaga realizacji nowych zadań w obszarze społecznym miasta - modyfikacji ulega sposób życia,

a w tym kontekście pojawiają się zagadnienia dotyczące konieczności tworzenia przez samorząd mechanizmów podnoszących jakość życia osób w okresie starości.

Na mocy wskazanego przepisu i przeprowadzonej diagnozy potrzeb podjęta została uchwała nr XXXIX/362/22 Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie Programu Osłonowego w zakresie wsparcia dzierżoniowskich seniorów w ramach „Korpusu Wsparcia Seniorów” na rok 2022. Program zakładał wdrożenie rozwiązań osłonowych na rzecz dzierżoniowskich seniorów (w wieku powyżej 65 lat) w ramach projektu ministerialnego pn. "Korpus Wsparcia Seniorów" polegający na tworzeniu działań mających na celu poprawę poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania, uzyskania wsparcia społecznego, psychologicznego, w czynnościach dnia codziennego poprzez:

1) organizację sieci wolontariackiej, pomocy sąsiedzkiej wspomagającej seniorów,

2) dostęp do tzw. całodobowej opieki na odległość przy zastosowaniu opasek bezpieczeństwa. Celem Programu była poprawa sytuacji życiowej dzierżoniowskich seniorów, głównie poprzez zapewnienie całodobowej teleopieki. Tą formą wsparcia objęto 180 seniorów z Dzierżoniowa.

Program obejmował zadania wykraczające poza obligatoryjną działalność gminy, natomiast wpisywał się w Program "Korpus Wsparcia Seniorów". Tworzony program stał się elementem polityki społecznej wobec seniorów i stanowił jedną z przesłanek Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030.

3. Różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.

Przedmiotowy program osłony we wskazanym zakresie podejmowany jest na kolejne lata. Poprzedni program był programem rocznym.

4. Konsekwencje finansowe dla budżetu Gminy.

Gmina będzie wnioskować o środki finansowe na realizację Programu w wysokości do 80% kosztów całkowitych pochodzących ze środków w ramach dotacji celowej z budżetu państwa udzielonej na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

5. Rozdzielnik dla odbiorców wewnętrznych i zewnętrznych:

1) Wewnętrzni: Biuro Rady Miejskiej Dzierżoniowa, Wydział Edukacji i Spraw Społecznych.

2) Zewnętrzni: Wojewoda Dolnośląski, Dzienny Dom Senior+ w Dzierżoniowie.